

Rådet for Drammensregionen

**Handlingsprogram for næringsutvikling
i Drammensregionen
2006 – 2007**

Hurum

Røyken

Lier

Drammen

Nedre Eiker

Øvre Eiker

Sande

Svelvik

INNHALDSFORTEGNELSE

1. BAKGRUNN OG HENSIKT	2
2. STRATEGISK GRUNNLAG	2
3. RAMMER	3
4. SAMARBEIDSFORMER	3
5. ROLLER OG ANSVAR	3
6. PRIORITERTE SATSINGSOMRÅDER	4
6.1 <i>Kultur og reiseliv</i>	4
6.2 <i>Kompetanse</i>	5
6.3 <i>Innovasjon</i>	6
7. RESSURSBEHOV I FORHOLD TIL RAMMER	8

1. BAKGRUNN OG HENSIKT

Dette handlingsprogrammet beskriver Drammensregionens prioriteringer og rammer for næringsutvikling i perioden 2006 - 2007. Programmet bygger på Strategisk næringsplan for Drammensregionen 2005 – 2015, som er et forpliktende dokument for regionens åtte kommuner. Handlingsprogrammet er politisk vedtatt i regionens kommuner, og skal følges opp ved å iverksette prosjekter og aktiviteter innenfor programmets rammer.

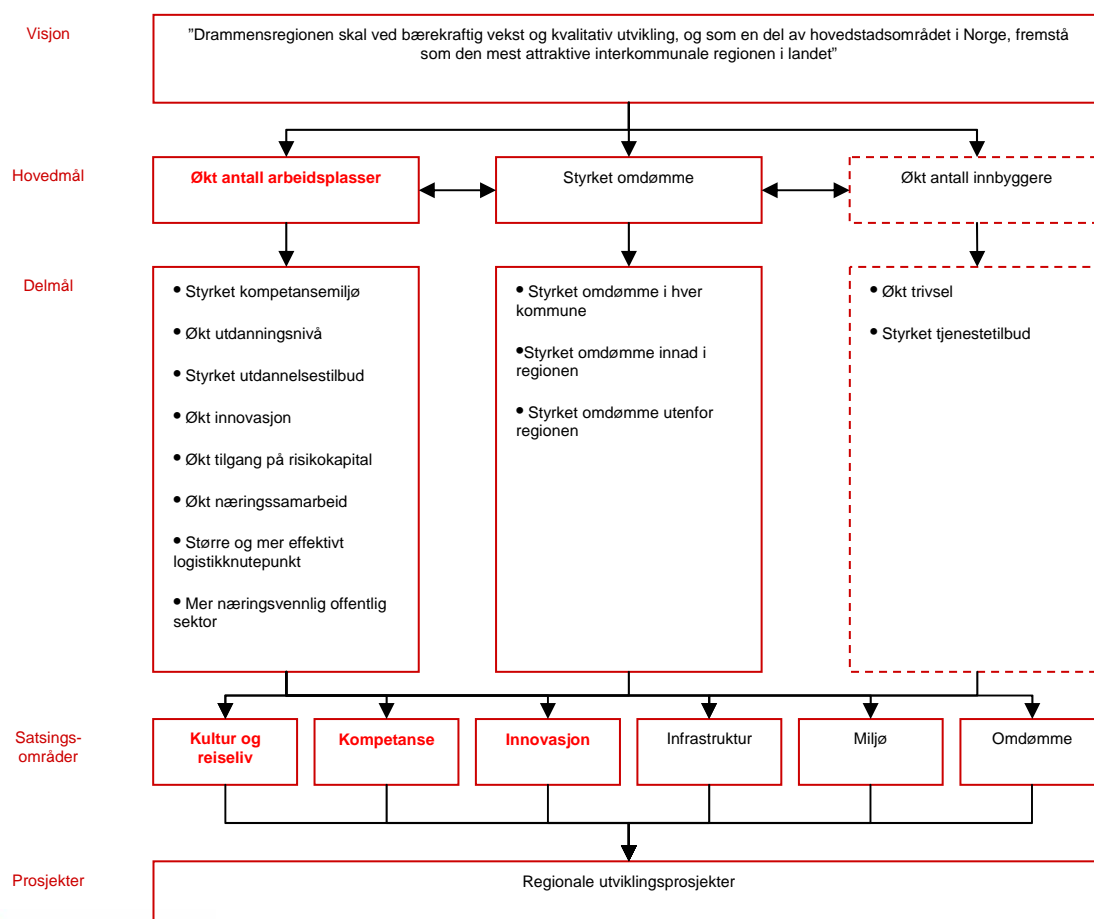
Hensikten med handlingsprogrammet er å:

- Være et verktøy for å nå målene i næringsplanen
- Tydeliggjøre regionens prioriteringer for 2006 og 2007
- Informere om og skape aksept for prioriteringene
- Tydeliggjøre aktørenes ansvar for nå målene
- Vise at regionen står samlet bak en felles satsing

Handlingsprogrammet er utarbeidet i samarbeid med næringslivet. Programmet skal mobilisere regionens kommuner, næringsliv, utdanningsmiljøer, fylkeskommune og andre parter som regionen er avhengig av for å nå målene innen næringsutvikling.

2. STRATEGISK GRUNNLAG

Prioriteringene i handlingsprogrammet bygger på den strategiske modellen i næringsplanen. Hovedmålet og satsingsområdene i perioden er fremhevet nedenfor:

3. RAMMER

Regionens tilgjengelige ressurser når det gjelder personell, tid og økonomiske midler, setter rammer for handlingsprogrammets prioriteringer.

Seksjon Verdiskaping i regionrådets sekretariat har to årsverk som arbeider med næringsutvikling, og er et redskap for kommunene i regional næringsutvikling. Handlingsprogrammet skal være en ramme for seksjonens aktivitet og et grunnlag for deres dialog med andre parter. Det forventes at regionens kommuner, næringsliv, utdanningsmiljøer og andre parter medvirker i prioriterte aktiviteter, siden en felles innsats er nødvendig for å nå målene i handlingsprogrammet.

Regionens finansieringskilder omfatter kommunene i Drammensregionen, Buskerud fylkeskommune, andre offentlige kilder og næringslivet. Det er en utfordring å oppnå nødvendig finansiering. Finansiering av aktivitetene behandles årlig som del av kommunenes budsjettbehandling. For å få tilgang til offentlige midler andre enn de kommunale, stilles det krav til egenfinansiering og arbeidsinnsats.

4. SAMARBEIDSFORMER

Bred involvering og mobilisering av regionens aktører er nødvendig for å oppnå forankring og eierskap til arbeidet med handlingsprogrammet. Arbeidet skal organiseres på en hensiktsmessig måte og det skal arbeides systematisk og effektivt mot målene.

Følgende møteplasser og samarbeidsformer ligger til grunn for arbeidet:

- Regionalt kontaktforum
 - Møteplass for regionens næringsliv og kommuner på ledernivå. NHO, lokale næringsråd, LO, rådmannsutvalget og regionrådets administrasjon deltar
- Møteplass for regionens næringsliv og kommuner
 - Saksbehandlernivået samles fire ganger per år
- Partnerskapsavtaler
 - Avtaler mellom utviklingsaktører i regionen
- Prosjektorganisering
 - Relevante aktører involveres og samarbeider for å nå prosjektets mål
- Felles prosesser og aktiviteter
 - Ulike aktører bidrar inn i hverandres prosesser og aktiviteter

En slik involverende arbeidsform bidrar til etablering og styrking av relasjoner i regionen, og skaper dermed et sterkere lim i regionen.

5. ROLLER OG ANSVAR

Seksjon Verdiskaping er – på vegne av kommunene - pådriver i næringsutvikling på regionalt nivå og har et sentralt ansvar for at handlingsplanen iverksettes. Dette innebærer å:

- Initiere, lede og/eller bidra i planlegging, gjennomføring, finansiering og/eller forankring av prioriterte aktiviteter, og sørge for en regional dimensjon
- Være et kompetansesenter innen næringsutvikling for kommune
- Legge til rette for samspill på tvers av næringsliv og offentlige virksomheter
- Profilere Drammensregionen i og utenfor regionen

Næringslivets og kommunenes ansvar for å iverksette handlingsprogrammet består i at kommuner, næringsorganisasjoner og eventuelt bedrifter deltar i planlegging, gjennomføring, finansiering og/eller forankring av prioriterte aktiviteter. Tilsvarende forventes det at øvrige aktører i regionen deltar når dette er hensiktsmessig. Aktivitetene skal vinkles slik at næringslivet og andre sentrale aktører ønsker å delta, og bygge på eierskap på lokalt nivå eller i en næring.

6. PRIORITERTE SATSINGSOMRÅDER

Økt antall arbeidsplasser er regionens viktigste mål innen næringsutvikling. Ut fra dette er følgende satsingsområder prioritert i perioden 2006 – 2007:

- Kultur og reiseliv
- Kompetanse
- Innovasjon

Satsingene skal vise regionens evne til å tenke stort og skal bidra til å løfte regionen. Prioriteringene fremkommer som et resultat av en felles prosess med regionens kommuner og næringsliv. I det følgende vil det beskrives mål for satsingsområdene og hvordan regionen skal arbeide for å nå målene.

6.1 Kultur og reiseliv

Reiselivsnæringen er en lokal og global vekstnæring. Samtidig er Drammensregionen nest største reiselivsregionen i hele BTV-området etter Hallingdal, jfr. rapporten "Ringvirkninger av reiseliv i Buskerud, Telemark og Vestfold", TØI (2005). I dette ligger det et potensial som regionen ønsker å utnytte.

Flere aktører i regionen gjør i dag en innsats for å utvikle reiselivsnæringen, men denne innsatsen er lite samordnet. For at regionen skal lykkes med en reiselivssatsing kreves et helhetlig grep på hva en slik satsing skal være, med felles visjon og mål, felles oppfatning av innholdet i satsingen og deltakelse fra både næringen og kommunene. Som en del av dette arbeidet er det nødvendig å legge til rette for å styrke kompetansenivået, øke innovasjonsevnen og øke næringssamarbeidet blant aktørene.

Kultur og landbruk er sentrale elementer i reiselivssatsingen. Disse tre områdene er gjensidig avhengig av hverandre, siden reiselivet trenger de opplevelser og attraksjoner kultur og landbruk kan tilby, og kultur og landbruk trenger de besøkende/kundene reiselivet skaffer.

Reiselivssatsingen skal være i tråd med fylkesplan for reiseliv og nasjonale strategier for landbruksbasert reiseliv. Kultur er valgt ut som satsningsområde i Vestregionen, og Drammensregionen er en del av dette arbeidet.

Regionale mål som skal være nådd innen 31.12.2007

- Potensialet innen reiseliv (mulighetsanalyse) er kartlagt
- Næringsens behov for forpliktende, strategisk samarbeid er avklart og et evt. felles, regionalt samarbeidsforum er etablert i henhold til dette
- Et evt. regionalt samarbeidsforum har definert felles tiltak og iverksatt disse, og har utviklet måltall for å måle effekten av tiltakene
- Regionens deltakelse i Vestregionens kultursatsing er videreført

Organisering av arbeidet

Det nedsettes arbeidsgrupper for den overordnede reiselivssatsingen og for landbruksbasert reiseliv. Hver gruppe skal definere mål og innhold for satsingen og bidra til at utvalgte delprosjekter og aktiviteter samspiller mot felles mål. Gruppene ledes av Rådet for Drammensregionen og deltakere er regionens næringsliv og kommuner, samt eventuelle andre parter. Næringslivets og kommunenes ansvar og roller i forbindelse med satsingene klarlegges i de to gruppene. Gruppene skal ha tett samarbeid for å utnytte potensialet som ligger i skjæringspunktet mellom kultur, reiseliv og landbruk.

6.2 Kompetanse

Riktig kompetanse er avgjørende for innovasjon, næringsutvikling og verdiskaping. Regionens utfordring er å øke utdannelsesnivået og bedre tilpasse utdanningstilbudet til næringslivets behov. Kompetansemiljøet i regionen, herunder høyskoler, forsknings- og utviklingsmiljøer og rådgivere, må styrkes. Regionen trenger minst ett kompetanseområde hvor regionen er nasjonalt anerkjent, for å skape flere interessante arbeidsplasser for høyt utdannende og for å profilere regionen. Det må bli en sterkere kobling mellom næringslivet og forsknings- og utviklingsmiljøer.

Papirbredden – Drammen kunnskapspark er et viktig skritt for å styrke regionens kompetanse. Etableringen av Papirbredden er en mulighet til å tenke nytt rundt høyskolene, få et bedre tilpasset utdannelsesstilbud og et økt utdannelsesnivå. Karriere- og veiledningssenteret kan medvirke til at flere velger å ta videre utdanning. Papirbreddens valg av faglig profil kan bidra til å bygge opp et kompetansemiljø der regionen blir nasjonalt anerkjent.

Papirbredden vil kunne være et foregangsmiljø med kunnskapsintensive arbeidsplasser og nærings samarbeid mellom kompetansemiljøer og næringsliv. Et aktivt innovasjonsmiljø på Papirbredden vil kunne bidra til flere interessante arbeidsplasser for høyt utdannende, og til å beholde og tiltrekke kompetanse til regionen.

Regionale mål som skal være nådd innen 31.12.2007

- Papirbredden er åpnet som planlagt
- Strategisk kompetanseforum er etablert
- Kompetanseområde(r) der regionen skal arbeide for å bli nasjonalt anerkjent, er valgt
- Nasjonalt kompetansesenter for fri programvare er etablert i Drammensregionen
- Kompetansefond er etablert

Organisering av arbeidet

Papirbredden – Drammen kunnskapspark er det viktigste enkelttiltaket for å styrke regionens kompetanse. I den forbindelse er det nedsatt et prosjektstyre ledet av Høgskolen i Buskerud og hvor ledere fra næringsliv, utdanningsmiljø og offentlige aktører, herunder regionrådet, deltar. Det er etablert flere undergrupper hvor ulike nivåer fra nevnte parter deltar. Arbeidet videreføres frem til Papirbredden åpner desember 2006.

For å sikre en godt forankret og målrettet satsing på kompetanse, vil regionrådet ta initiativ til et strategisk kompetanseforum for aktører innen høyere utdanning, forskning og utvikling, næringsliv og det offentlige. Aktuelle temaer er et bedre utdanningstilbud tilpasset næringslivets behov (hel- og deltid, etter- og videreutdanning), utvikling av et nasjonalt anerkjent kompetansemiljø, samarbeid mellom høyskole og næringsliv osv.

Som et første steg i oppbyggingen av et nasjonalt anerkjent kompetansemiljø, vil regionrådet organisere en prosess med alle relevante aktører. Målet er å ta et strategisk valg for hvilket fagområdet det skal satses på og legge en plan for en systematisk oppbygging.

Regionrådet er en av flere initiativtakere til at Nasjonalt kompetansesenter for fri programvare lokaliseres til Drammensregionen, og deltar i en arbeidsgruppe som arbeider for at dette skal bli en realitet i løpet av 2006.

I forbindelse med etablering av et kompetansefond er det dannet en arbeidsgruppe som regionrådet leder. Aktørene på Papirbredden vil kunne benytte fondet til å utvikle eget fagmiljø og styrke sin konkurransesituasjon. Det er et mål å oppnå universitetsstatus.

Utover dette foregår det en rekke tiltak i regi av ulike aktører som bidrar til å styrke regionens kompetanse. Regionrådet vil se disse tiltakene i sammenheng med sitt arbeid.

6.3 Innovasjon

Innovasjon er en forutsetning for at virksomheter skal overleve og at det skapes flere arbeidsplasser. Innovasjonsomfanget i Drammensregionen er betydelig, jfr. rapporten "Innovasjon i Drammens- og Ringeriksregionen", Econ (2003). Rapporten peker på at regionen har gode muligheter for innovasjon og vekst, men at bedriftene i liten grad er koblet til forsknings- og utviklingsmiljøene i Norge.

Innovasjon er nært knyttet til utdanningsnivå og foregår primært i eksisterende virksomheter. Samarbeid mellom virksomheter innen næringsliv, høyskoler, forsknings- og utviklingsmiljøer og offentlige myndigheter, øker sannsynligheten for at nye tanker og ideer

oppstår. Innovasjon har best vilkår når mennesker med ulik bakgrunn og tankesett møtes, og det vil derfor være en styrke å benytte seg av regionens ulike nasjonaliteter.

Papirbredden - Drammen kunnskapspark skal utvikles som et vitalt innovasjons- og nyskapingstilbud, og vil være en sentral brikke i å øke regionens innovasjonsevne og -nivå.

For å fremme entreprenørskap må skoleelever i grunnskole, videregående skole og høyskole stimuleres til å ta ansvar for sin rolle som fremtidige verdiskapere. I tillegg kreves god etablererveiledning.

En effektiv infrastruktur er et konkurransefortrinn for næringslivet og åpner for nye forretningsmuligheter. Regionen er et godt utbygd logistikknutepunkt, og dette må videreutvikles til en effektiv helhet.

Regionale mål som skal være nådd innen 31.12.2007

- Innovasjonsdelen på Papirbredden er i drift og strategi for videreutvikling er utviklet
- Norsk senter for flerkulturell verdiskaping er videreført
- Regional etablererveiledning på Papirbredden er etablert
- Økt satsing på entreprenørskap i grunn- og videregående skole er nedfelt i kommunale planer
- Venturefond er etablert
- Næringspotensialet ved å videreutvikle logistikknutepunktet er avklart

Organisering av arbeidet

Innovasjonsdelen på Papirbredden er det viktigste enkelttiltaket for å styrke regionens innovasjonsevne og -nivå. Regionrådet deltar i dette arbeidet, både i styrings- og arbeidsgruppen.

Regionrådet har ansatt en prosjektleder i Norsk senter for flerkulturell verdiskaping og aktører i regionen deltar i ulike grupper rundt senteret. Rådet vil arbeide for at senteret videreføres utover prosjektperioden.

Med sikte på å etablere et felles, regionalt etableringssenter på Papirbredden, vil regionrådet ta initiativ til en prosess som inkluderer alle relevante aktører.

For å oppnå en økt satsing på entreprenørskap i grunn- og videregående skole vil regionrådet arbeide for å motivere kommunene til å prioritere dette i sine planer og til å påvirke skolene til å følge opp satsingen.

I forbindelse med etablering av et venturefond er det dannet en arbeidsgruppe som regionrådet leder. Gruppen arbeider med å etablere et forvaltningsselskap som skal innhente kapital og forestå den forretningsmessige driften.

Som et første steg i en videreutvikling av Drammensregionen som logistikknutepunkt, vil sentrale aktører fra næringen samles. Dette for å starte prosessen med å avklare næringens

behov for et forpliktende, strategisk samarbeid og for å innhente næringens syn på hvordan logistikknutepunktet bør videreutvikles for å bli et sterkere konkurransefortrinn.

Utover dette foregår det en rekke tiltak i regi av ulike aktører som bidrar til å styrke regionens innovasjonsevne og -nivå. Regionrådet vil se disse tiltakene i sammenheng med sitt arbeid.

7. RESSURSBEHOV I FORHOLD TIL RAMMER

Seksjon Verdiskapings bundne tid i 2. halvår 2006 er ca. 45 % og i 2007 ca. 30 %. Dette inkluderer arbeid knyttet til prosjekter som videreføres fra 2005 og generelt internt og eksternt arbeid. Verdiskapings tilgjengelige tid til nye aktiviteter er dermed ca. 55 % i 2. halvår 2006 og ca. 70 % i 2007.

Dette betyr at seksjon Verdiskaping har tiltrekkelig tid til å gjennomføre aktivitetene i handlingsprogrammet.

Regionens kommuner har i 2006 bevilget ca. kr 2,1 mill til regional næringsutvikling. Av dette går 1,0 mill. til de to årsverkene i seksjon Verdiskaping og noe til pågående prosjekter. Frie midler til nye aktiviteter i 2006 er ca. kr 314.000.

Buskerud fylkeskommune bevilget i 2006 kr 3,75 mill. i regionale utviklingsmidler til Drammensregionen. Av dette går 449.000 til de to årsverkene i Verdiskaping og noe til pågående prosjekter. Frie midler til nye aktiviteter i 2006 er ca. kr 1,7 mill.